

ACTA ONOMASTICA

**Ročník LXIII
Číslo 2**

2022

Vedoucí redaktor / Editor-in-chief:

Pavel Štěpán

Výkonné redaktorky / Executive editors:

Žaneta Dvořáková, Soňa Wojnarová

Členové redakční rady / Editorial board:

*Ondřej Bastl, Pavel Boháč, Jaroslav David, Milan Harvalík, Petr Charvát,
Helena Karlíková, Miloslava Knappová, Karel Komárek, Jiří Martínek,
Jana Matúšová, Marie Nováková, Libuše Olivová-Nezbedová,
Jana Pleskalová, Robert Šimůnek, Rudolf Šrámek*

Členové mezinárodní redakční rady / International editorial board:

*Maria Giovanna Arcamone, Laimute Balode, Jelena Lvovna Berezovič,
Pierre-Henri Billy, Ana María Cano González, Ian Clark, Richard Coates,
Vibeke Dalberg, Isolde Hausner, Botolv Helleland, Adrian Koopman,
Jaromír Krško, André Lapierre, Ljubov Ostaš, Sirkka Paikkala, Adam Siwiec,
Grant Smith, Svante Strandberg, Willy Van Langendonck, Walter Wenzel*

Vydáváno péčí Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i. / Published
by the Czech Language Institute of the Czech Academy of Sciences

Redakce / Editorial office:

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení onomastiky,
Valentinská 1, 116 46 Praha 1
telefon 225 391 466, 225 391 467
z.dvorakova@ujc.cas.cz, stepan@ujc.cas.cz

Technická redakce / Technical editor:

Marcela Hladíková

© Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., Praha 2022

Acta onomastica ISSN 1211-4413 (Print)

Acta onomastica ISSN 2571-0907 (Online)

Vychází dvakrát ročně. / Published twice a year.

Vážené čtenářky a vážení čtenáři,

držíte v rukou další tematické číslo časopisu *Acta onomastica*, které je tentokrát věnováno problematice lidové etymologie u proprií.

Třináct studií se zabývá místními a pomístními jmény i urbanonymy, ale nechybí ani analýzy jmen osobních a shrnutí terminologie užívané v české onomastice. Jak napsaly Národní listy (12. 6. 1906), místopisná etymologie je „smutná věda s veselými výsledky“. Ačkoli s přívlastkem „smutná“ rozhodně nesouhlasíme, musíme uznat, že lidová etymologie opravdu často přináší úsměvná vysvětlení. Zároveň nám však poskytuje důležitý vhled do toho, jakým způsobem běžní uživatelé jazyka chápou vlastní jména a jak k nim přistupují.

Doufáme, že toto číslo přispěje k dalšímu výzkumu v této neprávem opomíjené oblasti.

Vaše redakce

Dear readers,

the current themed issue of *Acta onomastica* is this time dedicated to folk etymology in proper names.

It includes thirteen papers dealing with toponyms (including urban toponyms), as well as analyses of personal names and a summary of terminology used in Czech onomastics. The National Newspaper (as of 12th June, 1906) stated that the etymology of toponyms was “a sad science with funny results”. Although we strictly disagree with the attribute ‘sad’ used here, we must admit that folk etymology does often come up with funny explanations. However, at the same time it also offers an important insight into the way the language users understand proper names and how they treat them.

We hope this issue will contribute to further research into this unjustly neglected field of language and onomastics.

Your editors

OBSAH

(Contents)

I. Stati (Articles)

- Jaroslav David* (Ostrava)–*Jana Davidová Glogarová* (Ostrava), Heraldická reprezentace obce a nevědecká etymologie toponym [Heraldic representation of a municipality and folk etymology of place names] 355–366
- Žaneta Dvořáková* (Praha), K termínu „lidová etymologie“ v české onomastice [The term “folk etymology” in Czech onomastics] 367–378
- Žaneta Dvořáková* (Praha), Lidové výklady českých příjmení [Folk etymology and Czech surnames] 379–396
- János N. Fodor* (Budapest) – *Kitti Hauber* (Budapest), Tracing the impact of folk etymology on Hungarian surnames [Vliv lidové etymologie na vznik maďarských příjmení] 397–409
- Jaromír Krško* (Banská Bystrica), Nevedecká etymológia v slovenskej ojkonymii [Non-scholarly etymology in Slovak oikonyms] 410–417
- Václav Lábus* (Liberec)–*Daniel Vrbík* (Liberec), Projevy lidové etymologie v urbanonymii města Liberec [Folk etymology in urbanonymy of Liberec town] 418–431
- Jana Matúšová* (Praha), Na rozhraní mezi lidovou a vědeckou etymologií [Between folk and scientific etymology] 432–443
- Martina Ptáčníková* (Praha), Prodává Chudobu a koupí si Nouzín – lidová etymologie, lidová paměť a Český koutek v Kladsku [Selling Poverty to buy Need – Folk etymology, folk memory and the Czech Corner in Kłodzko Land] 444–455
- Martina Ptáčníková* (Praha), K etymologickým pověstem o Kovářově rokli v Broumovských stěnách [On etymological legends about Blacksmith’s Ravine in the Broumov Walls] 456–463
- Pavel Štěpán* (Praha), Výklady místních jmen na oficiálních webových stránkách obcí [Interpretations of place names on official municipal websites] 464–482
- Justyna B. Walkowiak* (Poznań), Urban names and etymological reinterpretation [Urbanonyma a etymologická reinterpretace] 483–496

- Soňa Wojnarová* (Praha), Motivace pojmenování a lidová etymologie v českých a finských toponymech obsahujících barevná označení ČERNÁ a BÍLÁ 497–520
 [Naming motivation and folk etymology of Czech and Finnish toponyms containing the colour terms *BLACK* and *WHITE*]
- Martina Zirhutová* (Praha), Příspěvek k lidové etymologii pomístních jmen – na příkladu anoikonym ze Sedlčanska 521–539
 [A contribution to the study of folk etymology in place names: based on the example of anoikonyms in the Sedlčany region]

II. Recenze (Reviews)

- Jaroslav David* (Ostrava), Radmila Holodňáková: S uličnicí po Žatci – Jan Řehounek: Nymburský „uličník“ 540–542
 [Radmila Holodňáková: The street-name guide of Žatec – Jan Řehounek: A guide to street names in Nymburk]
- Tereza Klemensová* (Ostrava), Martina Ptáčnicková: Mezi Stalinovou třídou a Husákovým tichem: kapitoly z pražské toponymie 543–548
 [Martina Ptáčnicková: Between Stalin Boulevard and Husák's Silence. Chapters from Prague Toponymy]
- Jana Matušová* (Praha), Harald Bichlmeier: Studien zu Nordostbayerischen Orts- und Flurnamen auf *-(n)itz* und *-(a)tz*. Mit einer Karte von Alois Dickelberger 549–551
 [Harald Bichlmeier: Studies on place names in northeastern Bavaria containing *-(n)itz* and *-(a)tz*. With a map by Alois Dickelberger]
- Martina Ptáčnicková* (Praha), Vratislav Ebr: Opravník omylů v názvech pražských ulic 552–554
 [Vratislav Ebr: Correction of mistakes in Prague urbanonyms]

III. Zprávy a poznámky (News and comments)

- Kolektiv onomastiků*, Onomastické zprávy a poznámky 555–582
 [Onomastic news and comments]
- Seznam publikací a časopisů zaslaných v roce 2021 a 2022 redakci Acta onomastica 583
 [List of publications and journals received in 2021 and 2022]
- Pokyny pro úpravu rukopisů pro časopis Acta onomastica 584–587
 [Guidelines for the arrangement of manuscripts for the journal Acta onomastica]